

**A SZEMÉLYVÉDELMI SZAKEMBEREKEL SZEMBEN
TÁMASZTOTT KÖVETELMÉNYEK**

BALOGH IMRE
imrebalogh@pannongsm.hu

2007.

A személyvédelmi szakemberekkel szemben támasztott követelmények

A terjedelem korlátozott méretei miatt ebben a cikkben csak röviden, a témaköröket éppen csak érintve szeretném bemutatni, összefoglalni a szakdolgozatomban ismertetett követelményeket. *(A mű eredeti terjedelme 93 oldal szakdolgozat formában szerkesztve. Szerző)* Megfogalmazni azokat a személyi feltételeket, konkrét elvárásokat, amiknek minden szempontból meg kell felelnie egy fontos és bizalmi munkakörben dolgozó szakembernek.

A személyvédelmi szakemberekkel szemben támasztott követelmények fejtegetésével nem igazán találkozhattunk sem a szűkös magyar nyelvű szakirodalomban, sem más forrásokban. Ezért törekedtem az ide vonatkozó összes információ felkutatására, majd ezek feldolgozására, - így egy – a szakma számára is felhasználható dolgozat létrehozására.

A téma kutatása során a hiányos magyar nyelvű szakirodalom miatt jórészt csak a terület vezető szakembereivel és szaktekintélyeivel folytatott konzultációk során sikerült megfelelő mennyiségű anyagot, információkat gyűjtenem az említett dolgozat kivitelezéséhez.

...

Milyen is lehet egy jó személyvédelmi szakember? Somorjai László írása alapján „a jó VIP-védelmi tiszt olyan, mint a Kilimandzsáró hófödte csúcsai: nyugodt, csendes, tiszta és hűvös. Soha nem provokál - viszont gyorsan reagál. Ha lehet, elkerüli a konfliktusra okot adó helyzeteket, de amikor komolyan fenyegetik, akkor egy pillanat alatt kitör belőle a harcos, agresszív lélek - úgy, mint a vulkán a hófödte csúcsok alól. Az agresszivitás azonban sohasem lehet kontroll nélküli. Mértékét a jó szakember mindig a fenyegetettség valóságos mértékéhez igazítja, mert az csupán egy eszköz, amely a veszélyes helyzet elhárításához szükséges.

Isten nem arra teremtette az embert, hogy a másikat megölje, vagy szántszándékkal kárt okozzon neki. Vagyis az agresszív magatartás nem alaptermészetünk sajátja, nem egy természetes állapot, ezért azt a személyi védelemhez tanulni kell. Amikor az embernek harcolnia kell, nem lehet pipogya, nem lehet málé, hanem meg kell erősítenie a lelkét.

Milyen hát a jó védelmi tiszt? - tettük fel a kérdést. Nos, egy jó szakember a fegyverét csak a legvégső esetben használja. A jó védelmi tiszt nem „gorilla”, de ha kell, elrettenti a támadót, és szükség esetén akár harcol is vele. Feladata azonban sokkal átfogóbb, több mindent magában foglaló, „integrált” munka. A jó védelmi tiszt nem várja meg, míg a támadás bekövetkezik, hanem ha teheti, felkeresi a potenciális agresszort és tárgyal vele. A szükséges információkat begyűjti, és meghatározza a szükséges védelem szintjét - nem lö ágyúval verébre. A jó védelmi tiszt nem sofőrje a védencének, noha az autóját sokszor ő vezeti. Sokszor védenca leveleit is ő bontja fel, azonban diszkrét, az információkat bölcsen kezeli. Még nagyobb távolságról is felelősséget vállalhat kliense biztonságáért. Ennek érdekében nem árul el titkokat, szükség esetén viszont dezinformál. Adott esetben még ahhoz is joga van, hogy ellenőrizze a védencével kapcsolatban álló személyeket. Ez tehát egy maximálisan bizalmi szakma.

A jó védelmi tiszt tehát megtesz mindent kliense biztonságáért, noha egyet tudnunk kell: nincs 100 százalékos védelem. Más szavakkal: ennek a munkának mindig van rizikófaktora.”

Összegezve az alábbi követelményeknek kell megfelelni egy felkészült személyvédelmi szakembernek:

A jelentkező elsődleges feltételként a törvényben meghatározottak szerint legyen alkalmas személy- és vagyonőrnek. Mivel konkrét őrzésvédelmi munkát, ezen belül a személyvédelmi munkát csak olyan személyek végezhetik, akik személy- és vagyonőri szakképesítéssel, és ennek alapján rendőrhatalóság által kiállított személy- és vagyonőr igazolvánnyal rendelkeznek. Az engedély és az igazolvány a tevékenység végzésének elengedhetetlen feltétele.

Alkalmassága esetén rendelkezzen a személyvédelmi munkához nélkülözhetetlen „minimum” okmányokkal. Ezek az okmányok között megemlíthetjük a szakmai képzettséget igazoló személy- és vagyonőr bizonyítványt, a személy- és vagyonőri igazolványt, a SzVMSzK kamarai igazolványt, a fegyver ismereti vizsgabizonyítványt és egy személyvédelmi képzettségről szóló igazolványt.

A speciális foglalkozáshoz szükséges alkalmassági vizsgálatokon való megfelelés. A foglalkozás-egészségügyi szakorvos döntése alapján egészségileg legyen alkalmas. Ne legyen általános, sem speciális tevékenység vonatkozásában kizáró ok vele szemben, mint például a fegyvertartást kizáró okok, vagy a gépjárművezetést kizáró betegségek.

Pszichológiai alkalmasság. A fegyveres szolgálat ellátása során kiemelten fontos szempont lehet a jelentkező pszichológiai alkalmassága. Nagyon fontos még a személy megbízhatósága is. Fel kell mérni, hogy milyen biztonsági kockázati tényezőkkel rendelkezik a megbízóra és magára a biztonsági cégre nézve. A bizalmi munkakör betöltése során temérdek olyan magán-, üzleti- és szolgálati titok kerülhet, illetve kerül is a személyvédelmi szakember tudomására, hogy indokolttá válik a megbízhatóságának, lojalitásának előzetes felmérése is.

Azoknak a szakembereknek, akik személyvédelemmel foglalkoznak fizikailag is meg kell felelni a követelményeknek. Kitűnő erőnléttel és nagyon jó állóképességgel kell rendelkezniük. Ezeket célszerű folyamatosan fejleszteniük, de minimálisan elvárható, hogy a megfelelő kondíciójukat szinten tartják.

Talán az egyik legfontosabb követelmény az erkölcsi megbízhatóság és a feddhetetlen előélet. Nyilvánvalóan senki sem szeretné, ha a saját testőre árulná el őt, vagy esetleg a „szaftos” magánéletéről hírügynökségeknek nyilatkozzon az, akire az életét is rábízta. Az erkölcsi megbízhatóságot az erkölcsi bizonyítvány, a feddhetetlenségi igazolás, és az életmód vizsgálat kombinált alkalmazásával jó eredményekkel lehet vizsgálni. Első lényeges vizsgálati szempontok, hogy a jelentkező ellen volt-e már valaha is büntetőeljárás. Az erkölcsi bizonyítvány pontosan erre ad nekünk választ. Célszerű ellenőrizni, hogy folyamatban lévő büntetőeljárásban szerepel-e a jelöltünk. A feddhetetlenségi igazolásból ezt is kideríthetjük, hiszen a Központi Hivatal Bűnügyi Nyilvántartási osztály kérelemre írásba foglalja, hogy kezelnek, valamint kezeltek-e adatokat a vizsgált személyről a bűnügyi nyilvántartásokban. Meg kell vizsgálni, hogy az önéletrajzában közölt munkaévek a valóságnak megfelelnek-e. A referenciák alapján nincsenek olyan szakaszok a munkaéveiben, amik hiányoznak és nem lehet leellenőrizni.

Az életmódvizsgálat szintén fontos eleme az erkölcsi megbízhatóság vizsgálata során. Lényege, hogy a bizalmi munkakör betöltésére jelölt személy életviteléről, környezetében tanúsított magatartásáról tájékoztassa a megbízót (munkáltatót). Ennek során fontos szempont az úgynevezett kockázati tényezők, a vizsgált személy életvezetésében, személyes körülményeiben rejlő veszélyforrások (büntetett előélet, káros szenvedélyek, költekező életmód, rendezetlen magánélet, deviáns megnyilvánulások stb.) felszínre hozása.

Esetenként a grafológiai és a poligráfós vizsgálatokat is célszerű alkalmazni. Itt meg kell azonban jegyeznünk, hogy a törvényi szabályozások, feltételek szigorú betartása mellett.

Fontos szerepet játszik a jelentkező külső jegyei. Előnyös a jó megjelenés, az ápoltság, a szókincs, a kommunikációs készség és a jó benyomás keltése.

A megszerzett elméleti tudás és az alkalmassági vizsgálatokon való megfelelés még nem feltétlenül jelenti azt, hogy a személy a gyakorlati életben is használható. Példaként megemlíthetjük, hogy ha valaki a szerzett szakmai ismereteit nem tudja alkalmazni egy áruházi lopásnál, akkor megkérdőjelezhető a későbbi személyvédelmi alkalmassága is.

Mivel Magyarországon jelenleg még nincs egységes személyvédelmi képzés így célszerű a munkába állás előtt meggyőződni a jelentkező szakmai felkészültségéről. Ezt tesztlapokon, valamint a gyakorlatban is, akár egy személyvédelmi tréningen való részvétellel. Erre nagyon jó képzési lehetőséget ad Prof. Dr. Varga Miklós által vezetett Folda International Bodyguard Training Center. Ez a kiképző központ az IBSSA által minősített oktatást végzi.

Célszerű, ha a jelentkező már rendelkezik valamilyen nemzetközileg is ismert, és elismert személyvédelmi végzettséggel is. Ilyen végzettséget szerezhet az IBSSA által szervezett személyvédelmi képzéseken.

Meg kell említenem a lökészséget is. A testőrök rendszerint lőfegyverrel dolgoznak, így elvárható, hogy egy profi testőr biztonságosan és jól tudja kezelni a fegyverét. Lökészsége semmiféleképp ne legyen átlagon aluli. Szinttartásán, illetve fejlesztésén folyamatosan dolgozzon.

Önvédelmi ismeretei a speciális munkavégzéshez mérten legyenek magas szintűek. Célszerűnek tartom az önvédelmi rendszerek közül a Krav-Maga rendszerének átfogó ismeretét. Azt gondolom, hogy ez az a rendszer, ami a leginkább alkalmazható a személyvédelmi technikák során különböző szituációkban. Ez a technika nem igényel különösen nagy fizikai erőnlétet és több évtizedes gyakorlást.

A személyvédelmi szakemberben legyen meg a folyamatos továbbképzés igénye.

Mindenféleképp előnynek számít az idegen nyelvek ismerete, állami főiskolai diploma vagy felsőfokú szakmai végzettség.

Speciális elvárásként szerepelhet még a futás, lovaglás, bújárkodás. A futásnál példaként megemlíthetjük Magyarország miniszterelnökének védelmét ellátó szakembereket is.

Hihetetlen történet de megtörtént egyszer, hogy külföldi magas rangú tisztek családjának a védelmét kellett ellátni, akik egy napon kitalálták, hogy hétvégén kimennek a pusztába lovagolni. Komoly probléma volt elegendő lovagolni is tudó testőrt összeszedni.

Fontos kiemelnem, hogy a magas színvonalú technikai felszereltség- ide értem a luxus gépjárművek és egyéb felszereléseket is- nem elegendő a minőségi szolgáltatás nyújtásához. Sokkal fontosabb szempont és a világunkban felértékelődött az olyan személyvédelmi szakemberek alkalmazása, akik megfelelnek egy hasonló követelmény rendszernek, kiemelve a pszichikai, megbízhatósági alkalmasságukat.

A fent említett minimális követelményszintet nem egy maffia főnök testőrének kell teljesíteni. Sokkal inkább az üzleti- és politikai élet képviselői védelmét ellátó személyvédelmi szakemberek ismerveik ezek a paraméterek.

Egy évtizedek óta VIP-személyek védelmét szervező német vállalkozó pedig tréfásan úgy fogalmazott, hogy az ideális testőr „több nyelven beszélő süketnéma, aki két jeles egyetemi vizsgája között a fitnesssteremben, a lőtéren és a könyvtárban tölti szabadidejét, ráadásul kiváló sofőr is”.